

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** *Биялиев Абак Биялиевич*
- **Дисциплинанын аталышы:** *Азыркы кыргыз тили (лексика), Кыргыз диалектологиясы*
- **Электрондук дарек:**
- **Кызматы:** *Окутуучу*
- **Билими:** *Жогорку*
- **Окумуштуулук даражасы:** *филология илимдеринин кандидаты*
- **Окумуштуулук наамы:** *профессор*
- **Эмгек стажы(жалпы, педагогикалык):** *Жалпы-58; Педаг-лык-40.*
- **Илимий изилдөө ишмердүүлүгү:** *лексикология, лексикография, диалектология, терминология, орфография, „Манас“ эпосунун тили, кыргыз адабий тилинин теориялык маселелери боюнча илимий эмгектерди жаратып келет*
- **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:***1980-1994-ж.ж. 14 жыл кафедрада сырттан окуу бөлүмүндө кафедра башчысынын орун басары, сырттан окуу филология факультетинде декандын орун басары, декандын милдетин аткаруучу болгон. Ал жылдарда күндүзгү жана сырттан окуу бөлүмүндө окуу пландарын түзүүгө активдүү катышкан. Азыркы учурда факультеттин окумуштуулар кенешинин мүчөсү.*
- **Сыйлыктары:**
 1. КУУнун 50 жылдыгында медаль (1976).
 2. «Манас» эпосуна – 1000 жыл аттуу эстелик медаль менен сыйланган. 15.10.1995. Бишкек шаары, КРнын Президенти А.Акаев.
 3. КРнын Билим берүү илим жана маданият министрлигинин «Кыргыз Республикасынын билим берүү отличниги» значогу менен сыйланды. 17.09.1998.
 4. КРнын Мамлекеттик тилине өнүктүрүүгө кошкон зор салымы үчүн «Ардак Грамота» менен сыйланган. КРнын Мамлекеттик катчысы, КРнын Президентине караштуу Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясынын төрагасы. Бишкек шаары, 2005.
 5. Министерство образования и культуры Кыргызской республики награждается за многолетнюю плодотворную деятельность, в ознаменование 50-

летия Кыргызского государственного национального университета. Приказ № 20/4. 30.05.2001. Министр К.Шаршекеева.

6. Жусуп Баласагын атындагы КУУнун «Эмгек сиңирген изилдөөчүсү» ардактуу наамы ыйгарылган. Приказ №189, 30.05.2009.

- **Коомдук иштер:** Факультет тарабынан уюшулган коомдук иштерге активдүү катышып келет.

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Азыркы кыргыз тили (лексикология)
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 4
- **Семестр:** 2
- **Дисциплинанын максаты:** Кыргыз адабий тилинин лексикасы менен лексикологиясы курсунун эң негизги максаты орчундуу жана негизги темалары жөнүндө адис филологдорго кеңири түшүндүрүү. Аталган бөлүмгө арналып жазылган негизги изилдөөлөрү жана кыргыз тилинин лингвистикалык котормо, түшүндүрмө, орфографиялык сөздүктөрдүн маалыматтары менен адис филологдорду тааныштыруу жана өз алдынча өздөштүрүүгө багыт берүү жана үйрөтүү

Дисциплинанын пререквизиттери: Буга чейин өтүлгөн фонетика бөлүмү менен бул бөлүм тыгыз байланышта өтүлөт.

Дисциплинанын постревизиттери: Аталган бөлүм өзүнөн кийин өтүлүүчү морфология, синтаксис бөлүмдөрү аркылуу толукталат.

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Кыргыз диалектологиясы
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:** 3

Дисциплинанын максаты: Студенттерге диалектология илими боюнча илимий – теориялык маалымат берүү жана диалектилик сөздөрдү аныктоодо сөздүктөрдүн жана азыркы учурда жарык көрүп жаткан илимий – теориялык адабияттардын негизинде билим берүү, диалектология боюнча машыгуучу жана адис – филологдорду даярдоочу сабактарды өтүү зарыл жана актуалдуу.

Дисциплинанын пререквизиттери: адегенде тилибиздин материясын түзгөн, тыбыштык системасын өз кучагына алган фонетика бөлүмү өтүлөт.

- **Дисциплинанын постревизиттери:** Ага удаа лексика бөлүмү, анын артынан морфология, синтаксис бөлүмү боюнча бирине бири өбөлгө түзгөн абалында, ушундай ырааттуулукта өтүлүшү методикалык жактан туура

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** *Дүйшеев Жумакадыр*
- **Дисциплинанын аталышы:** *Азыркы кыргыз тили (фонетика), Сүйлөө маданияты.*
- **Электрондук дарек:**
- **Кызматы:** *Окутуучу*
- **Билими:** *Жогорку*
- **Окумуштуулук даражасы:** *филология илимдеринин кандидаты*
- **Окумуштуулук наамы:** профессор
- **Эмгек стажы(жалпы, педагогикалык):** *Жалпы-56; Педаг-лык-49.*

Илимий изилдөө ишмердүүлүгү: *эксперименталдык фонетика, сүйлөө маданияты, стилистика боюнча илимий изилдөөлөрдү жүргүзүп келет.*

- **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:***2016-2017-ж.ж. КУУнун кыргыз филологиясы факультетинин окумуштуулар кенешинин мүчөсү.*
- **Сыйлыктары:** *Фрунзе ш. Октябрь районунун 10-микро-рай. Коомдук өзүн-өзү башкарууну өнүктүрүп, мыкты иштегендиги үчүн «Ардак грамотасы» (1983-ж.), Октябрь районунун 10-кичи-рай. Коомдук тартипти сактоодо Советтин төрагасы катары «Ардак грамотасы» менен сыйланган (1984-ж.), студенттерди айыл чарба ишине мыкты уюштуруучулук эмгеги үчүн «Ардак грамотасы», Новосибирскиде өткөн Сибирдеги түрк элдеринин чөлкөмдүк Бүткүл Союздук конференцияга доклад менен катышып, грамота менен сыйланган (1984-ж.), Айыл чарба ишинде окутуучуларды жана студенттерди ишке мыкты уюштуруп, ири ийгиликке жетишкендиги үчүн «Ардак грамотасы» (1984-ж.), Бишкек ш. Октябрь районунун коомдук өзүн-өзү башкаруу Кеңешине активдүү катышкандыгы үчүн «Ардак грамотасы» (1989-ж.), Бишкек ш.10-кичи районунда коомдук тартипти уюштуруп, элдин жакшы жашоосуна шарт түзгөндүгү үчүн «Ардак грамотасы» (1990-ж.), КМУнун 50 жылдыгына карата юбилейлик эстелик медалы (1983-ж.), Айыл чарба ишинде окутуучуларды жана студенттерди ишке мыкты уюштуруп, ири ийгиликке жетишкендиги үчүн «Ардак грамотасы» (1984-ж.), Эмгектин ардагери (1986), КР Президентине караштуу Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясынын «Ардак*

грамотасы» (1999-ж.), Билим берүүнүн отличниги (2001-ж.), КР Президентине караштуу Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясынын 2 «Ардак грамотасы» (2005-ж.), КР Билим берүү министрлигинин «Ардак грамотасы» (2005-ж.), «Тил байлыгы – эл байлыгы» улуттук тилди өнүктүрүүгө, анын кадыр-баркын көтөрүүгө кошкон зор салымы үчүн «Диплом» (2005-ж.), КР Президентине караштуу Мамлекеттик тил комиссиясынын «Ардак грамотасы» (2006-ж.), КР Президентине караштуу Мамлекеттик тил комиссиясынын мамлекеттик тилди өнүктүрүүгө кошкон салымы үчүн «Кыргыз тили» төш белгиси (2007-ж.), «Ж. Баласагын атындагы КУУнун эмгек сиңирген кызматкери» (2009-ж.) ардактуу наам берилген. КУУда илимий эмгектерди өнүктүрүүгө кошкон салымы үчүн «Ардак грамотасы» (2011-ж.).

- **Коомдук иштер:** Кыргыз филологиясы факультети тарабынан уюштурулган коомдук иштерге катышып келет.

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** *Сүйлөө маданияты*
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 3
- **Семестр:** 8
- **Дисциплинанын максаты:** *Кыргыз филологиясы факультеттеринин студенттерин кеп маданиятынын табиятын, сүйлөшүүнүн эң негизги белгилерин, компоненттерин, анын өзгөчөлүктөрүн, шарт-кырдаалдарын, кантип маданияттуу сүйлөшүүгө жетүүнүн жол-жоболорун, буга чейин ата-бабаларыбыз тарабынан иштелип чыккан мыкты сүйлөөнүн ык-амалдарын, салт-жөрөлгөлөрүн окутуу. Студентти туура жана так, мыкты сүйлөөгө үйрөтүп, инсандын сүйлөө маданиятын жогорулатуу.*

Дисциплинанын пререквизиттери: *Буга чейин өтүлгөн тил илимине киришүү, фонетика бөлүмү менен бул предмет тыгыз байланышта өтүлөт..*

Дисциплинанын постревизиттери: *Аталган предмет өзүнөн кийин өтүлүүчү лексика, морфология, синтаксис, стилистика бөлүмдөрү аркылуу толукталат.*

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** *Мусаев Сыртбай Жолдошев*
- **Дисциплинанын аталышы:** *Жалпы тил илими*
- **Электрондук дарек:** *musaev53@list.ru*

- **Кызматы:** *Окутуучу*
- **Билими:** *Жогорку*
- **Окумуштуулук даражасы:** *филология илимдеринин доктору*
- **Окумуштуулук наамы:** *КРУИАнын мүчө корреспонденти, профессор*
- **Эмгек стажы(жалпы, педагогикалык):** *жалпы-43; педагогикалык-38.*
- **Илимий изилдөө ишмердүүлүгү:** *коммуникативдик лингвистика, тексттин прагматикасы, түрк тилдеринин грамматикасы ж.б.*

• **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:** *1976-жылы СССРдин 50 жылдыгы атындагы КМУнун кыргыз филологиясы факультетин артыкчылык диплому менен бүтүргөн. 1977-1978 – СССР Илимдер академиясынын Москвадагы Тил илими институтунун стажер – изилдөөчүсү, 1979-1982 – жылдары аталган институттун аспиранты болгон. 1983-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү жактаган. 2000-жылдан бери филология илимдеринин доктору, 2001-жылдан бери профессор. 2006-жылдан тартып КРУИАнын мүчө корреспонденти,*

1982-жылдан 1986-жылга чейин Кырг. ССР Илимдер академиясынын Тил жана адабият институтунун кенже, ага илимий кызматкери. Фрунзе ш. 1986-1990-жылдары аталган институтта сектор башчы, бөлүм башчы. Фрунзе ш.

Кошумча маалымат: *1997-2004-жылдары Мамлекеттик тил боюнча КР Президентине караштуу Улуттук комиссиясынын мүчөсү*

2001-2003 жылдары Диссертациялык Кеңештин төрагасынын орун басары

2004-2006-жылдары КР Улуттук аттестациялоо комиссиясынын президиумунун мүчөсү, ошол эле учурда КР илим жана техника боюнча КР мамлекеттик сыйлыгын ыйгаруу комитетинин мүчөсү

2006-жылдан бери 10.02.01– Кыргыз тили, 10.02.06–Түрк тилдери, 10.02.19 –тилдин теориясы адистиктери боюнча Диссертациялык кеңештин төрагасы

Илимий эмгектери: *300дөн ашык илимий, илимий-популярдык, илимий-публицистикалык, илимий-методикалык, саясий макалалар, 20 дан ашуун китеп, мунун ичинен 16 илимий монография, орто мектептер үчүн 3 “Кыргыз тили” окуу китеби, ЖОЖдор үчүн 2 окуу китеп, 3 публицистикалык жыйнак.*

Илимдин 22 кандидатын, 6 докторун даярдап чыгарган.

Сыйлыктары: *ЛКСМ БКнын (1983-ж.) Кырг.ССР Профсоюз федерациясынын (1986-ж.) Ардак Грамоталары, Кыргыз Республикасынын*

Президентинин Ардак Грамотасы (1999-ж.), Илим жана Техника боюнча КР Мамлекеттик сыйлыгы (2002-ж.), КР Илимдер улуттук академиясынын 50 жылдык юбилейлик медалы (2005-ж.), КР Илимдер улуттук академиясынын корреспон-дент– мүчөсү (2006-ж), КР Илимине эмгек сиңирген ишмер (2011-ж), Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ардак грамотасы (2015-ж.), Билим берүүнүн отличниги, УТРКнын отличниги.

Мындан сырткары натыйжалуу башкаруу жана ишке чыгармачыл мамиле номинациясы боюнча Эл аралык “SPI Алтын Медалы” (Париж 2003-ж.), “Дүйнөлүк билим берүүнүн лидери” номинациясы боюнча Кембридж университетинин Алтын Медалы менен сыйланган.

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** *Жалпы тил илими*
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** *3*
- **Семестр:** *7*

Дисциплинанын максаты: *Жалпы тил илими курсундатилдин структуралык деңгээлдери боюнча түзүлгөн жеке курстарда, ошондой эле «Тил илимине киришүү» курсунда айтылган фактыларды, материалдарды теориялык жактан жалпылаштырып берүү, студенттерди тил илиминин өнүгүшүндөгү жаңы-жаңы фактылар, теориялык материалдар менен кеңири тааныштыруу. Бул курс студенттердин эл агартуу, маданият жана илим тармактарында, практикалык ишмердигинде чыгармачыл иш аракеттерин өркүндөтүүгө түздөн-түз багытталган сабак болуп саналагандыктан, аны өтүү зарыл жана актуалдуу.*

- **Дисциплинанын пререквизиттери:** *Буга чейин өтүлгөн тил илимине киришүү, фонетика, лексикология, морфология, синтаксис бөлүмдөрү менен бул предмет тыгыз байланышта өтүлөт.*
- **Дисциплинанын постревизиттери:** *Аталган предмет өзүнөн кийин өтүлүүчү лингвокультурология, когнитивдик лингвистика, этнолингвистика, компьютердик лингвистика ж.б. курстар аркылуу толукталат.*

1.

Анкета

- **Окутуучунун ата-жөнү:** Султаналиев Ишенбек Шаршекеевич
- **Дисциплинанын аталышы:** Кыргыз тилинин тарыхы
- **Электрондук дарек:**
- **Кызматы:** Окутуучу
- **Билими:** Жогорку
- **Окумуштуулук даражасы:** филология илимдеринин кандидаты
- **Окумуштуулук наамы:** доцент
- **Эмгек стажысы:** жалпы-50 жыл, педагогикалык-44жыл.

* **Илимий изилдөө ишмердиги:** 1. Мидин Алыбаевдин поэзиясы. Монография. 13 б/т. – Кант., 1997. 2. Мидин Алыбаевдин поэзиясы. Монография. 2-басылышы, 14, 256 б/т. – Б., «Улуу Тоолор», 2015. 3. Махмут Каишгаринин «Диван лугатит түркү» жана азыркы кыргыз тили. Монография. 5, 86 б/т. – Б., «Махprint», 2011. 4. Махмуд Каишгаринин «Дивану лугати-т түркүнүн» тили. Монография. 14, 56 б/т. – Б., «Махprint», 2015. 5. Махмут Каишкаринин «Дивану лугати-т түркү», 1-том, кыргызча котормосу, авторлош. 326 б/т. – Б., «Бийиктик», 2013. 6. Махмут Каишкаринин «Дивану лугати-т түркү», 2-том, кыргызча котормосу, авторлош. 196 б/т. – Б., «Бийиктик», 2013. 7. Мидин Алыбаев «Медерим». Ырлар, поэмалар, сатиралар. Түзүүчү. 196 б. – Б.: «Учкун»-2007. 8. Мидин Алыбаев. Эскерүүлөр, Түзүүчү. 15, 756 б/т. – Б.: «Нур»-2013. 9. Мидин Алыбаев. Толук ырлар жыйнагы, 1-том. Түзүүчү. 25, 756 б/т. – Б.: «Улуу тоолор» 2015. 10. Мидин Алыбаев. Эскерүүлөр, 2-том. Толукталып экинчи басылышы. Түзүүчү. 25, 376 б/т. – Б.: «Улуу тоолор» 2015. 11. Мидин Алыбаев. Тополоң. Аңгемелер, фельетондор, пьесалар, макалалар, очерктер, 2-том. Түзүүчү. 14, 56 б/т. – Б.: «Университет»-2016. 12. Мидин Алыбаев. Тандалган чыгармалар. «Эл адабияты» сериясы, 20-том. Түзүүчү. 256 б/т. – Б.: «Бийиктик»-2016. 11. Мидин Алыбаев. Толук ырлар жыйнагы, 1-том. Түзүүчү. 286 б/т. – Б.: «NEWTON»-2017. 12. Мидин Алыбаев. Аңгемелер, фельетондор, пьесалар, макалалар очерктер, 2-том. Түзүүчү. 306 б/т. – Б.: «NEWTON»-2017. 13. Мидин Алыбаев. Эскерүүлөр, 3-том. Түзүүчү. 306 б/т. – Б.: «NEWTON»-2017. 14. 60 ашык макала.

* **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:** жок

* **Сыйлыктары:** -КРдин ББЖ ИМнин ардак грамотасы (1989-жыл); -КРдин билим берүүсүнүн отличниги-2001, 30-май

-КРдин Президентине караштуу мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясынын «Кыргыз тили» төш белгиси – 2018;

-Ж. Баласагын атындагы КУУнун мыкты лектору (2009), КУУнун билим берүүгө эмгек сиңирген кызматкери (2007, 2013)

* **Коомдук иштер:** -КРдин мектеп окуучуларынын кыргыз тили жана адабияты боюнча республикалык олимпиадасынын төрагасы (2015), мүчөсү (2017); - «М. Алыбаев-100» коомдук фондусунун мүчөсү

Дисциплина анкетасы

***Дисциплинанын аталышы:** Кыргыз тилинин тарыхы

***Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 3-семестрде 2 кредит, 6-семестрде 2 кредит.

* **Семестр:** 3,6

***Дисциплинанын максаты:** Студенттерге кыргыз тилинин тарыхын, байыркы Орхон-Енисей, Талас жана Ж.Баласагындын «Кут билим», М.Кашгаринин «Түрк сөздөрүнүн жыйнагы», М.Кылычтын «Кысса зилзала», ж.б. жазма эстеликтерди окутуу аркылуу терең жана бекем билим берүү, АтаМекенин сүйүүгө тарбиялоо.

***Дисциплинанын пререквизиттери:** Буга чейинки “Кыргыз жазуусунун тарыхы”, “Кыргызстандын тарыхы”, кыргыз тилинин фонетика, лексика, грамматикасы жана диалектологиясы боюнча өтүлгөн сабактар менен байланышат.

* **Дисциплинанын постреквизиттери:** Мындан кийин өтүлүүчү “Кыргыз тилинин морфологиясы жана синтаксиси,” “Азыркы кыргыз тили (кыргыз жазуусу),” “Сүйлөө маданияты” сабактары менен байланышат.

***Окутуунун методдору:** инновациялык, салыштырма-тарыхый, аңгемелешүү, диспут, дифференциалдык ж.б.

***Окутуучунунаты-жөнү:** Султаналиев Ишенбек Шаршекеевич

Анкета

Окутуучунунаты-жөнү: Джаманкулова Кульжамал Тологоновна

Дисциплинанын аталышы: Классикалык тил (Байыркы кыргыз тили)

Электрондук дарек:

Кызматы: Окутуучу

Билими: Жогорку

Окумуштуулук даражасы: филология илимдеринин доктору

Окумуштуулук наамы: профессор

Эмгек стажысы: жалпы- 42, педагогиклык – 32

Илимий изилдөө ишмердүүлүгү:

Илимий жана кесиптик коомдогу мүчөлүгү: КР “Кыргыз тил” коомунун мүчөсү, КР “Эне” кайрымдуулук фондунун мүчөсү.

Сыйлыктары:

1. Кыргыз Республикасындагы “Мээрим” кайрымдуулук фондунун Ардак грамотасы (2004-ж.);

2. КР Улуттук илимдер академиясынын Ардак грамотасы (2011-ж.);

3. Кыргыз Республикасынын Президентинин алдындагы Мамлекеттик тил комиссиясынын Ардак грамотасы (2011-ж.);

4. Кыргыз Республикасынын Президентинин алдындагы Мамлекеттик тил комиссиясынын Төш белгиси (күбөлүк № 211) (2012-ж.);

5. Ж.Баласагын атындагы КУУнун Ардак грамотасы (2017-ж.).

6. Кыргыз Республикасынын аялдар конгрессинин эл аралык маанидеги “Алтын медалы” (күбөлүк № к-66. 2.10.17) (2017-ж.).

Коомдук иштер: Кыргыз Республикасынын аялдар конгрессинин мүчөсү, Кыргыз республикасынын “Эне” кайрымдуулук фондунун мүчөсү.

Дисциплина анкетасы

Дисциплинанын аталышы: Классикалык тил (Байыркы кыргыз тили)

Дисциплинанын кредиттердин өлчөмү: бакалаврда 5-семестрде 3 кредит, дистантта - 2 кредит.

Семестр: 5-семестр

Дисциплинанын максаты: “Классикалык тил” деп аталган “Байыркы түрк тили”, анын ичинде кыргыздардын колдонгон жазуусу тууралуу студенттерге илимий маалыматтарды берүү. Жазуу, анын өнүгүшү, байыркы түрк жазуусунун өзгөчөлүгү, ага мүнөздүү болгон үндөштүк закону жөнүндө терең билим берүү. Байыркы түрк тилин түрк доору менен байланышта кароо менен бирге байыркы түрк тилинин ичинде кыргыз тилинин алган ордун аныктоо. Охон-енисей жазуусу тууралуу кеңири маалымат берип, енисей жазуусунун байыркы кыргыздарга таандыктыгын жана ал орхон жазуусунан алда канча архаикалык экендигин негиздөө. Орхон-енисей жазуусу - фонографиянын аралаш системасына кирерин жана анын түрлөрүн, фонетикалык, грамматикалык, лексикалык курулушун талдоого алуу менен студенттердин кыргыз тилинин тарыхын билүүсүнө өбөлгө түзүү, патриоттуулугун ойготуу.

Дисциплинанын пререквизиттери: Бул предмет 3-курстарга 5-семестрде окутулат жана буга чейинки өтүлгөн предметтер: «Тил илимине киришүү» , «Фонетика», «Лексикология» , «Диалектология» жана «Морфология» сабактары менен тыгыз байланышта өтүлөт.

Дисциплинанын постреквизиттери: Аталган предмет мындан кийин өтүлүүчү “Азыркы кыргыз тили (синтаксис)”, “Азыркы кыргыз тили (кыргыз жазуусу)”, “Текстке лингвистикалык илик”, “Жалпы тил илими”, “Кыргыз тилинин тарыхы” сабактары менен байланышат.

Окутуунун методдору: инновациялык, салыштырма-тарыхый, аңгемелешүү, диспут, дифференциялык.

Окутуучунун аты-жөнү: Джаманкулова Кульжамал Тологоновна

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** Кенжебаев Даирбек Орунбекович
- **Дисциплинанын аталышы:** Азыркы кыргыз тили (стилистика); Тексттин лингвистикасы.
- **Электрондук дарек:** kenzhebaev.dairbek@mail.ru
- **Кызматы:** окутуучу
- **Билими:** жогорку
- **Окумуштуулук даражасы:** филология илимдеринин доктору
- **Окумуштуулук наамы:** профессордун м.а.
- **Эмгек стажы** (жалпы, педагогикалык): жалпы –20, педагогикалык –20.
- **Илимий-изилдөө ишмердүүлүгү:** котормо теориясы; салыштырма тил илими
- **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:** -
- **Сыйлыктары:** КРнын Президентинин алдындагы мамлекеттик тил боюнча Улуттук комиссиясынын Ардак Грамотасы, КРнын Эл агартуусунун мыктысы төш белгиси

Кенжебаев Даирбек Орунбекович

Өзү жөнүндө маалымат	<ul style="list-style-type: none">• Туулган жылы, жери: Талас р-ну; Иоганнесдорф айылы, 20-декабрь 1974-ж.• Улуту: кыргыз.• Үй-бүлөсү: Орунбеков А. (уулу)
Билими, иштеген жана окуган жерлери	<ul style="list-style-type: none">• 1982-1992-ж. – Талас районуна караштуу Вильгельм Пик айылындагы Иоганнесдорф орто мектебинин окуучусу (алтын медаль);• 1992-1997-ж. – Ош мамлекеттик университетинин студенти;• 1997-2000-ж. – И.Арабаев атындагы КМПУнун Талас филиалынын кыргыз жана орустилдер кафедрасынын стажер-окутуучусу;• 2000-2003-ж. – К.Тыныстанов атындагы БМУну окуудан тышкары иштер боюнча инспектору;• 24.04.2003-ж. – филология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын алган;• 2003-2006-ж. – Талас мамлекеттик университетинин кыргыз тил илими кафедрасынын башчысы;• 2006-2009-ж. – Талас мамлекеттик университетинин гуманитардык факультетинин деканынын орун басары;• 2009-2015-ж. – Талас мамлекеттик университетинин табият таануу жана педагогика факультетинин деканы;• 14.02.2015-ж. – филология илимдеринин доктору

	<p>окумуштуулук даражасын алган;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25.09.2015-ж. – Талас мамлекеттик университетинин профессорунун м.а. кызмат ордуна дайындалган; • 10.07.2015-05.11.2015-ж. – Талас мамлекеттик университетинин мамлекеттик тил боюнча проректору.
Азыр иштеген жери	<ul style="list-style-type: none"> • И.Арабаев атындагы КМУнун англис тили кафедрасынын профессорунун м.а.
Илимий багыты	<ul style="list-style-type: none"> • котормо теориясы, паралингвистика, психоллингвистика
Публикациясы	<ul style="list-style-type: none"> • 50 илимий макала, 2 монография жарык көргөн.
Алган сыйлыктары	<ul style="list-style-type: none"> • КРнын Президентинин алдындагы мамлекеттик тил боюнча Улуттук комиссиясынын Ардак Грамотасы, КРнын Эл агартуусунун мыктысы төш белгиси
Билген тилдери	<ul style="list-style-type: none"> • кыргыз, орус

Дисциплинанын анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Тексттин лингвистикасы
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:**8
- **Дисциплинанын максаты:** Студенттерге текст таануу илими боюнча илимий-теориялык маалымат берүү жана сүйлөөнүн табияты жөнүндө буга чейинки жарык көргөн жана азыркы учурда жарык көрүп жаткан илимий-теориялык адабияттардын негизинде билим берүү. Коммуникативдик процессте тексттин орду, функциясы, тексттин семантикалык, структуралык жана коммуникативдик табияты, тууралуу студенттерге илимий-теориялык маалымат берүүнү максат кылып коёт. Мына ошондуктан филолог адистерди даярдоодо текст таанууну өзүнчө сабак катары өтүү зарыл жана актуалдуу.
- **Дисциплинанын пререквизиттери:** Бул сабакты өткөнгө чейин студент тил илиминин бардык тармактары боюнча билим алган болот. Тактап айтканда, фонетика, лексикология, грамматика, стилистика, сүйлөшүү маданияты, психоллингвистика, тил илиминин тарыхы деген ж.б. сабактар буга чейин өтүлөт. Бул сабак аталган сабактар менен диалектикалык карым-катнашты түзөт.
- **Дисциплинанын постреквизиттери:** Аталган предмет өтүлгөндөн кийин жыйынтыктоочу теориялык курс катары жалпы тил илими предмети окутулат.

Дисциплинанын анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Стилистика
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:**8
- **Дисциплинанын максаты:**Тилди пайдалануунун нормаларын, мыйзам ченемдерин, кокреттүү тилдик кырдаалда тилдик каражаттардын реализацияланыш мүмкүнчүлүктөрүн, сүйлөшүү процессинин табиятын, тилдик каражаттардын стилдик боёкторго жана оттенокторго ээ болуу өзгөчөлүктөрүн изилдөө атлган курстун негизги максаты катары эсептелет.
- **Дисциплинанын пререквизиттери:** Аталган дисциплинага чейин студенттер тил илимине киришүү, ошондой эле азыркы кыргыз тилинин фонетика, лексикология, грамматика бөлүмдөрү боюнча билим алуулары шарт.
- **Дисциплинанын постреквизиттери:** Стилистика курсу жыйынтыкталгандан соң тексттин лингвистикасы, жалпы тил илими сабактары өтүлөт.

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** *Табалдиева Айгуль Бектуровна*
- **Дисциплинанын аталышы:** Азыркы кыргыз жазуусу; Түрк филологиясына киришүү; Азыркы кыргыз тили (синтаксис).
- **Электрондук дарек:** *aigulbekturovna@mail.ru*
- **Кызматы:** *улук окутуучу*
- **Билими:** *Жогорку*
- **Окумуштуулук даражасы:** *улук окутуучу*
- **Окумуштуулук наамы:**
- **Эмгек стажы(жалпы, педагогикалык):** *Жалпы-30; Педагогикалык-24.*
- **Илимий изилдөө ишмердүүлүгү:** *Кыргыз тилинин тарыхы, Кыргыз жазуусунун тарыхы, Азыркы кыргыз тили (синтаксис)*
- **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:** *2014-2017-ж.ж. КУУнун кыргыз филологиясынын ОМКнын мүчөсү*
- **Сыйлыктары:** *КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин “Ардак грамотасы” (2007-жылы), Ж. Баласагын атындагы КУУнун Кыргыз филологиясы факультетинин “Ардак грамотасы”(2001-жылы), КР Президенттигине караштуу Мамлекеттик тил комиссиясынын “Ардак грамотасы”(2011-жылы) жана Ж.Баласагын атындагы КУУда “КУУнун мыкты лектору” наамы менен сыйланган*

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** *Азыркы кыргыз жазуусу*
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:** VII

Дисциплинанын максаты: Дүйнөлүк цивилизациянын алкагында ар бир маданият уникалдуу. Жазма маданияттын тарыхында түрк жана кыргыз эли колдонгон жазуулардын өзгөчө орду жана ролу бар.

Байыркы кылымдын тарыхында(V-X) түрк жана кыргыз эли жазма маданиятка жетишкен. Энесай жана Орхон жазуусу деген ат менен дүйнөлүк тарыхта белгилүү болуп, өз жазуусун жаратып калтырган жаратман элдердин катарына кирип отурат.

Түрк жана кыргыз жазуусунун табиятында тартылган сүрөттөрдөн баштап, о.э. аң уулоо системасында, адегенде, маалыматтар камтылып, информация берүү багытын көздөгөн. Бара–бара тамгалама – тыбыштык жазуу өз мезгилинин болмушун чагылдырып, кийинки муундарга тарыхый чындыкты билдирүү милдети коюлган.

Байыркы жазма эстеликтердин тилдик философиясы: кыргыз жана түрк элдеринин байыркы кылымдардан берки тилинен кабар берүү. Негизинен, баба мурастар азыркы тирүү түрк тилдерин изилдөөдө баа жеткис казына. Кыргыз жана түрк жазуусунун басып өткөн жолу да жазуунун чыгышындагы жалпы эле адамзаттын басып өткөн жолу менен тыгыз байланыштуу Студенттерге жазма маданиятыбыздын графика–палеографиялык, фонетикалык, грамматикалык, этнолингвистикалык материалдарын азыркы кыргыз тилине салыштырып, тилдин өнүгүү эволюциясын аныктоо жана окутуп үйрөтүү.

Байыркы түрк жазууларын окуудагы чечмелөөнүн жыйынтыгы баалуу илимий мааниге ээ болду. Борбордук Азиядагы ар мүнөздөгү көптөгөн оригиналдуу тексттердин тарыхый булактарын ачууга мүмкүнчүлүк ачты.

Бул жазуулардан сырткары кыргыз эли тарыхтын кийинки өнүгүү жолдорунда башка жазууларды дагы колдонуп жазып келишти. Араб, латын, кириллица жазууларынын ар биринин өз тарыхый колдонуу жолдору дагы ар башка. Ар бир жазууларга өз алдынча анализ жасалып, алфавиттеринин графикалык белнилери үйрөтүлүп жазылат.

- **Дисциплинанын пререквизиттери:**
 - **Дисциплинанын постревизиттери:**
 - **Окутуунун методдору:** *Баарлашуу, Диспут, Ой калчоо, сынчыл ойлом тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.*
 - **Окутуучуунун аты-жөнү:** *Табалдиева Айгуль Бектуровна*

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** *Түрк филологиясына киришүү*
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:** III

Дисциплинанын максаты: «Түрк филологиясына киришүү» курсун филология факультеттерине киргизүү менен, студенттерди түрк тилдеринин жана кыргыз тилинин тарыхы менен жаш кезинен тааныштырып, бул проблеманы илимий негизде, ыраттуу түрдү изилдеп үйрөнүү максаты коюлат. Студенттерге түрк филологиясы боюнча буга чейин жарык көргөн илимий – теориялык адабияттардын негизинде адисттике ылайык маалымат берүү.

- **Дисциплинанын пререквизиттери:**

- **Дисциплинанын постревизиттери:**

Колдонулган адабияттар жана булактар:

- Антонов Н.К. Лекции по тюркологии. Ленинград, 1976, 1984. ч. 1-4.
Баскаков Н.А. Введение в изучение тюркских языков. М., 1962.
Баскаков Н.А. Алтайская семья языков и ее изучение. М., 1981.
Баскаков Н.А. Историко-типологическая морфология тюркских языков (структура слова и механизм агглютинация) М., 1979.
Бернштам А.Н. Очерк истории языков. Л., 1951.
Гумилов Л.Н. Древние тюрки. М., 1967.
Гумилов Л.Н. Древние Хунны. М., 1969.
Дмитриев Н.К. Строй тюркских языков. М., 1962.
Киекбаев Д.Г. Введение в урало-алтайское языкознание. Уфа, 1972.
Кононов А.Н. История изучения тюркских языков в России. Л., 1972.
Малов С.Е. Памятники древнетюрские письменности. М.Л., 1951.
Малов С.Е. Енисейская письменность тюрков. М.Л., 1952.
Малов С.Е. Памятники древнетюркской письменности. Монголии и Киргизии. М.Л. 1959.
Махмуд Кашкарский Диванилугат-ид түрк. Т. I-III. Ташкент, 1963.
Сартбаев К.К. Түрктилдеринин салыштырма грамматикасы, Ф., 1987.
Сартбаев К.К. Түркологияга киришүү. Фрунзе, 1987.
Серебриников Б.А., гаджиева Н.З. Сравнительно – историческая грамматика тюркских языков. Фонетика, морфология. М., 1986.
Серебриников Б.А., Гаджиева Н.З. Сравнительно – историческая грамматика тюркских языков. Синтаксис. М., 1986.
Щербак А.М. Сравнительная фонетика тюркских языков. М., 1970.
Юнусалиев Б.М. Киргизская лексикология. Ч. 1. Фрунзе, 1959.
Юнусалиев Б.М. Кыргыздиалектологиясы. Ф., 1971.
Юнусалиев Б.М. Киргизская лексикология, Ф., 1959.
Сыдыков С., Кононбаев К., Байыркы түрк жазуусу. Бишкек., 2001.
Байыркы кыргыз тарыхыны актуалдуу проблемалары, Бишкек 2001.
Табалдиев К. Курганы средневековых кочевых племен Тянь-Шаня, Б., 1996.

- **Окутуунун методдору:** *Баарлашуу, Ой калчоо, сынчыл ойлор тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.*
- **Окутуучуунун аты-жөнү:** *Табалдиева Айгуль Бектуровна*

Дисциплина анкетасы

- Дисциплинанын аталышы: *Азыркы кыргыз тили(синтаксис)*
- Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү: 4
- Семестр: 5-6

Дисциплинанын максаты: студенттерге синтаксис илими боюнча илимий-теориялык маалымат берүү жана сөз айкашынын синтаксис жана жөнөкөй сүйлөмдүн, татаал сүйлөмдүн синтаксиси жөнүндө буга чейинки жарык көргөн жана азыркы учурда жарык көрүп жаткан илимий-теориялык адабияттарды кеңири пайдалануу менен билим берүү.

Синтаксис сөздөрдүн бири-бири менен болгон байланыштарын, алардан келип чыккан сөз айкашы жана сүйлөмдүн негизги функцияларын, сүйлөм мүчөлөрүнүн бөлүнүштөрүн, синтаксистик конструкциялардын түрлөрүн жана түзүлүштөрүн, алардын өнүгүп-өсүү жолдорун, текст түзүүдө алардын акарган кызматтарын үйрөтүүнү максат кылып коёт. Мына ошондуктан филолог адистерди даярдоодо кыргыз тилинин синтаксисин өзүнчө сабак катары өтүү зарыл жана актуалдуу.

Дисциплинанын пререквизиттери:

- Дисциплинанын постревизиттери:
- **Окутуунун методдору:** Баарлашуу, Ой калчоо, сынчыл ойлом тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.
- **Окутуучуунун аты-жөнү:** Табалдиева Айгуль Бектуровна

Бекназарова Буркия Тешкбаевна

Өзү жөнүндө маалымат	<ul style="list-style-type: none">▪ Туулган жылы, жери: Баткен р-ну, Жаңырык айылы, 4-октябрь 1985-ж.▪ Улуту: кыргыз▪ Үй-бүлөсү: баласы (Нурислам).
Билими	<ul style="list-style-type: none">▪ Билими жогору▪ 2003-2008-жж. КУУнун Кыргыз филологиясы факультетин бүтүргөн.▪ 2008-ж. МАКтын 2008-жылдын 16-июнундагы чечими менен аспирантурага сунушталган.▪ 2008-2011-ж.ж. КР УИАнын Тил илими институнун аспиранты.▪ “Тиричилик коопсуздугунун негиздери” кафедрасын бүтүргөн.

	Сергек жашоо образы боюнча мугалим.
Иштеген жери	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2008-жылдын 1-августунан 1-декабрга чейин Баткен областынын Баткен районундагы Жаңы-жер орто мектебинин кыргыз тили жана адабияты мугалими ▪ 2009-2010-жж. Ж. Баласагын атындагы КУУнун лаборанты ▪ 2010-ж. бери Ж.Баласагын атындагы КУУнун кыргыз филологиясы факультетинин кыргыз тил илими кафедрасынын окутуучусу • 2015-2017-ж.ж. КУУнун жаш окумуштуулар кеңешинин факультеттеги координатары. • 2017-жылдын баштап Кыргыз филологиясы факультетинде тарбия иштери боюнча декандын орун басары.
Илимий багыты	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Кыргыз тилинин стилистикасы, коммуникация теориясы, лексикология, кеп маданияты боюнча адис.
Публикациясы	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 илимий макала. Кыргыз тилинин синонимдер сөздүгүнө түзүүчү
Алган сыйлыктары	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2010-ж. КР УИАнын Ардак грамотасы, 2016-ж. КУУнун эки жолку Ардак грамотасы , КУУнун, И.Арабаев атындагы КМУнун ректорлорунун ыраазычылык каттары менен сыйланган.
Билген тилдери	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Кыргыз тили, түрк тили, орус тили .

Анкета

- **Окутуучунун аты-жөнү:** *Бекназарова Буркия Тешебаевна*
- **Дисциплинанын аталышы:** *Кыргыз тилинин стилистикасы; Кыргыз тили (Кеп маданиятынын практикуму), Кыргыз тилинин практикуму (орфография, орфоэпия, пунктуация)*

- **Электрондук дарек:** *burkiya.beknazarova@mail.ru*
- **Кызматы:** *Окутуучу*
- **Билими:** *Жогорку*
- **Окумуштуулук даражасы:** *Окутуучу*
- **Окумуштуулук наамы:**
- **Эмгек стажы(жалпы, педагогикалык):** *Жалпы-10; Педагогикалык-9.*
- **Илимий изилдөө ишмердүүлүгү:** *Кыргыз тилинин стилистикасы, Кеп маданияты*
- **Илимий жана кесиптик коомдордогу мүчөлүгү:** *2015-2017-ж.ж. КУУнун жаш окумуштуулар кеңешинин факультеттеги координаторы.*
- **Сыйлыктары:** *2010-ж. УИАнын Ардак Грамотасы, 2016-ж. КУУнун Ардак Грамоталары.*
- **Коомдук иштер:** *2017-жылдын баштап Кыргыз филологиясы факультетинде тарбия иштери боюнча декандын орун басары.*

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** *Кыргыз тили (Кеп маданиятынын практикуму)*
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** *4*
- **Семестр:** *1-2*

- **Дисциплинанын максаты:** Кыргыз филологиясы факультеттеринин студенттерин кеп маданиятынын табиятын, сүйлөшүүнүн эң негизги белгилерин, компоненттерин, анын өзгөчөлүктөрүн, шарт-кырдаалдарын, кантип маданияттуу сүйлөшүүгө жетүүнүн жол-жоболорун, буга чейин ата-бабаларыбыз тарабынан иштелип чыккан мыкты сүйлөөнүн ык-амалдарын, салт-жөрөлгөлөрүн окутуу. Студентти туура жана так, мыкты сүйлөөгө үйрөтүп, инсандын сүйлөө маданиятын жогорулатуу.

- **Дисциплинанын пререквизиттери:**

- **Дисциплинанын постревизиттери:**

- **Колдонулган адабияттар жана булактар:**

Ашырбаев Т. Кыргыз тилинин стилистикасы. Ош 2000.

Ашырбаев Т. Кыргыз тилинин стилдик каражаттары. Ош. 2001.

Ашырбаев Т. Кыргыз тилиндеги иш кагаздар. Ош. 1994.

Головин Б.Н. Основы культуры речи. М.1980

Головин Б.Н. Основной теории речевой культуры, Горький. 1977

Дүйшеев Ж. Сүйлөө маданиятынын программасы. Б., 2005-ж.

Дүйшеев Ж. Сүйлөө маданияты жана стилистика. 1-китеп. Б., 2005-ж.

Дүйшеев Ж. Сүйлөө маданияты жана стилистика. 2-китеп. Б., 2005-ж.

Дүйшеев Ж. Чечендик чебер искусство кантип жаралат? Б., 2005-ж.

Кыргыз адабий тилинин стилдик түрлөрү. Фрунзе, 1983.

Кожина М.Н. Стилистика русского языка. М., 1983.

Стилистика русского языка. / Н.Шанскийдин ред./ Л., 1982.

Маразыков Т.С. Текст таануу жана анын айрым маселелери. Б., 2005-ж.

Маразыков Т.С. Экстралингвистикалык факторлордун тексттеги интеграциясы. Б., 2005-ж.

Маразыков Т.С. Кыргыз тилинде текстти интеграциялоочу лингвистикалык каражаттар. Б., 2005-ж.

- **Окутуунун методдору:** Баарлашуу, Диспут, Ой калчоо, сынчыл ойлом тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.

- **Окутуучунун аты-жөнү:** Бекназарова Буркия Тешебаевна

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Кыргыз тилинин стилистикасы
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 3
- **Семестр:** 8
- **Дисциплинанын максаты:** Студенттерге стиль жана сүйлөшүүдөгү стилдик система тууралуу илимий-теориялык маалымат берүү жана бул багытта практикалык ык-амалдарды үйрөтүү. Коммуникативдик процессте тексттин орду, функциясы, тексттин семантикалык, структуралык жана коммуникативдик табияты, тууралуу студенттерге илимий-теориялык маалымат берүүнү максат кылып коёт. Мына ошондуктан филолог адистерди даярдоодо текст таанууну өзүнчө сабак катары өтүү зарыл жана актуалдуу.
 - **Дисциплинанын пререквизиттери:**
 - **Дисциплинанын постревизиттери:**
- **Окутуунун методдору:** Баарлашуу, Ой калчоо, сынчыл ойлом тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.
- **Окутуучуунун аты-жөнү:** Бекназарова Буркия Тешебаевна

Дисциплина анкетасы

- **Дисциплинанын аталышы:** Кыргыз тилинин практикumu (орфография, орфоэпия, пунктуация)
- **Дисциплинанын кредиттеги өлчөмү:** 2
- **Семестр:** 5
- **Дисциплинанын максаты:** Кыргыз тилинин практикалык курсу университеттин кыргыз филологиясы факультетинде мурда өтүлгөн эмес. Ошондуктан бүгүнкү күндө студенттердин теориялык билиминин практикалык жактан бекемдешине жеткиликтүү көңүл бурулбай, эң негизгиси өзүнчө сабак катары окутулбагандыктан, алардын сабаттуулугунун төмөн болушу байкалууда. Студенттердин сабаттуулугун арттырууда негизги ордуна ээлеген кыргыз тилинин графикалык системасы, орфография жана өңдүү маселелерге «Азыркы кыргыз тили» курсунда өтө аз саат бөлүнүп, анын үстүнө ар кайсы курстарда өтүлгөндүктөн, алардын бирдиктүү системага келтирилип, өзүнчө предмет катары үйрөтүү бүгүнкү күндүн талабы
 - **Дисциплинанын пререквизиттери:**
 - **Дисциплинанын постревизиттери:**
 - **Колдонулган адабияттар жана булактар:**
 - Абдувалиев И. Кыргыз тили. Бишкек, 2003.
 - А.Турсунов. Кыргыз тилинин тыныш белгилери. Бишкек, 2002. Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин сайты
 - Ахматов Т., Мукамбаев Ж. Азыркы кыргыз тили. Ф., 1978.
 - Абдуллаев Э., Исаев Д. Кыргыз орфографиясынын эрежелери. Ф., 1986.
 - Карасаев Х. Орфографиялык сөздүк. 1966, 1983, 2009.
 - Кыргыз тилинин жазуу эрежелери. (жаңы редакциясы). Бишкек, 2008.
 - Орфографический словарь русского языка. М., 1986.
 - С.И.Абакумов. Методика пунктуации. М., 1954.
 - Б.Өмүралиев. Кыргыз тилинин синтаксисин окутуунун методикасы. Фрунзе, «Мектеп», 1991.

- *А.Турсунов. Кыргыз тилинин тыныш белгилери. Фрунзе, «Мектеп», 2-басылышы. 2005-ж.*
- *А.Турсунов. Кыргыз тилинин тыныш белгилери. Бишкек, 2002. Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин чыгармалары., окуу куралдар сериясы.*
- **Окутуунун методдору:** *Баарлашуу, Ой калчоо, сынчыл ойлом тибинде, Лекцияны жигердүү сабак формасы катары уюштуруу.*
- **Окутуучуунун аты-жөнү:** *Бекназарова Буркия Тешебаевна*

Анкета

Окутуучунун аты-жөнү: Балбаккызы Лариза

Электрондук дарек : aidem07@mail.ru

Кызматы: окутуучу

Билими: филолог – окутуучу кыргыз тили жана адабияты

Окумуштуулук даражасы: филолог – окутуучу. Кыргыз тили жана адабияты

Окумуштуулук наамы:

Эмгек стажы (жалпы, педогогикалык) 1

Илимий изилдөө ишмердүүлүгү

Илимий

Дисциплина анкетасы

Дисциплинадагы кредиттин өлчөмү

Экинчи чет тилинин практикumu

Семестр: 1

Дисциплинанын максаты: *Сабак кыргыз филология факультетинин котормо жана котормо таануу бөлүмүнүн студенттерине өтүлөт. Аталган сабакта азыркы кыргыз тилинин фонетика бөлүмү толугу менен практикалык сабак түрүндө окутулат. Студенттерге фонетика жөнүндө түшүнүк берүү, фонетика илиминин предмети жана изилдөө объектисин түшүндүрүү фонемалык, фонетикалык, практикалык транскрипция жөнүндө студенттерге терең билим берүү.*

Дисциплинанын пререквизиттери: *Жалпы эле кыргыз тили боюнча берилүүчү системалуу курстун баиталышы болгондуктан, бул предметтин негизги максаты – студенттерге фонетикалык курс боюнча ыраттуу билим берүү. Ошондуктан бул сабак филолог адистерди даярдоодо маанилүү жана актуалдуу*

Дисциплинанын постреквизиттери: *Сабак тил илимин окутуунун башаты болгондуктан алардын адистик даярдыгын өнүктүрүү, тил илиминин кийинки бөлүмдөрүн мыкты өздөштүрүү максатын көздөйт.*

Дисциплина анкетасы

Дисциплинанын максаты: *Лексикология менен лексикографиянын илимий-теориялык маселелери тууралуу буга чейин жарык көргөн илимий-теориялык адабияттардын негизинде студенттерге маалымат берүү. Котормо таануу бөлүмүнүн студенттери кыргыз тили менен катар англис тилин да окугандыктан айрым теориялык материалдарды берүүдө которулуш өзгөчөлүктөрү тууралуу да токтолуп кетebиз. Башкача айтканда кыргыз тилинин лексикалык корундагы айрым маселелердин которулуш өзгөчөлүгү тууралуу да кеңири кеп болот.*

- кыргыз тилиндеги табу (тыюу) жана эвфемизм (тергөө). Ал экөөнүн себеп-натыйжа байланышын түшүндүрүү;
- кыргыз лексикасынын тарыхый жактан куралышын, анын өнүгүшүндө ички жана сырткы булактарды ачып берүү;
- башка тилдерден оошкан сөздөр, жалпы элдик жана диалектилик лексика, ал экөөнүн катышы жана байланышы жөнүндө маалымат берүү;
- лексиканын мезгил менен байланышы, лексикалык өзгөрүүлөр: архаизм, историзм, неологизм жөнүндө түшүнүк берүү;
- синонимдер, омонимдер, фразеология, термин жана терминология жөнүндө түшүндүрүү;
- адабий тил жана анын калыптанышы жөнүндө жалпы маалымат берүү;
- топономика, антропономика, ономастика жана лексикография жөнүндө маалымат берүү.

Дисциплинанын пререквизиттери: *Жалпы эле кыргыз тили боюнча берилүүчү системалуу курстун бир бөлүмү болгондуктан, бул предметтин негизги максаты – студенттерге лексикалык курс боюнча ыраттуу билим берүү. Ошону менен катар англис жана кыргыз тилдеринин грамматикалары менен да тыгыз байланышта.*

Дисциплинанын постреквизиттери: Кыргыз тилинин фонетикалык, лексика, грамматика (морфология жана синтаксис) деп аталган бөлүмдөрү өз ара байланышта жана карым-катнашта өтүлгөнгө гана котормочу филолог адис азыркы кыргыз тили жөнүндө толук маалыматка ээ болуп, квалификациясы жетилет

Окутуунун методдору: Аралаш сабак, лекция сабак, сабак-диспут, топтор менен иштөө, котормочулук

Окутуучунун аты жөнү: Балбак кызы Лариза